

Dommerbogen – Dom og alligevel barmhjertighed

Tekstens hvem, hvad, hvor:

Forfatter:

- Bogen er sandsynligvis *skrevet af Samuel* eller af en af hans profetdisciple.

Tidspunkt:

- Ifølge Bright (amerikansk historiker og teolog) dækker dommernes tid ca 180 år af Israels historie *fra ca. 1200 f.Kr. til 1020 f.Kr.* (Andre dateringer anslår perioden til at være meget længere, omkring 320 år). Der er mange huller i vor viden om denne periode i Israels historie
- *Internationalt* er det en tid, hvor de store nationer Egypten og Assyrien er nede (Hetiterriget er gået til grunde). Folkene i området har det for sig selv. Det er også tiden, hvor ”folket fra havet” (fra Ægæerhavet), filistrene bryder op og slår sig ned langs Det hellige Lands kyst og i den sydlige del af landet. På grund af Israels manglende lydighed og succes med at rydde landet for kana’anæere er der mange områder af landet, hvor den fri bevægelighed stammerne imellem er hindret, fordi kana’anæerne sad på disse områder, og dermed led enheden mellem stammerne alvorlig overlast.

Formål:

- Dommerbogen beretter om Israels stammefolks historie i tiden efter Josvas død til Samuels fremtræden og kongedømmets indførelse. Bogen er opkaldt efter de karismatiske ledere (”dommere”), som Gud fra tid til anden og lokalt fra stamme til stamme oprejser for at frelse Israel af dets ekstreme nød
- *Formålet med bogen* er utilsløret at påvise, at uden Herren og hans trofaste barmhjertighed, har folket ingen fremtid. Hebræerbrevets ord om ”så stor en frelse” (2:3), kunne vi godt sætte som overskrift over Dommerbogen.
- Det stadige omkvæd i Dommerbogen er , at ”israelitterne gjorde, hvad der var ondt i Herrens øjne, og Herren gav dem i hænderne på ---” , og da ”råbte israelitterne til Herren, og han lod en befrier fremstå blandt dem, og han frelste dem ...”. Et andet omkvæd senere i bogen bliver ”På den tid var der ingen konge i Israel. Enhver gjorde, hvad han fandt for godt”.

Opbygning:

A. Den nye generations svigten. Kap 1:1 – 3:6

- 1) Resumé: Tiden efter Josvas død (1:1-2:5):
 - a) Judastammens erobringer (1:1-2:1); ”men jebusitterne, som boede i Jerusalem fik benjamitterne ikke fordrevet”)
 - b) De andre stammers erobringer (1:22-36); ”Manasse fik ikke fordrevet”; ”Efraim fik ikke fordrevet”; Zebulon fik ikke fordrevet”; ”Asher fik ikke fordrevet”; ”Naftali fik ikke fordrevet”; Amoritterne trængte danitterne tilbage”;
 - c) Herrens engels straffetale (2:1-5);

- 2) Frafaldet fra Herren efter Josvas død (2:6-3:6). ”Jeg vil ikke længere fordrive et eneste af de folk, som Josva lod tilbage, da han døde” (2:21)

B. En tålmodig og udholdende frelser. Kap 3:7 – 16:31

- 1) Dommerfortællingerne:
 - a) Dommerne: Otniel; Ehud; (Shamgar); Debora/ Baruk; Gideon; Tola og Jair; Jefta; Samson
 - b) Undertrykkelsen kom flere steder fra (fra Mesopotamien, Moab, kana’anæerne, midjanitterne, filistrene og fra Abimelek) og ramte forskellige stammer og steder, men altid hårdt, nogen gange knusende hårdt , og undertrykkelsen varede 40, 20,18, 8, 7 og 3 år. Efter Tola og Jair (10:6-18) afviser Herren at ville hjælpe og henviser til de guder, som Israel dyrker. Men Herren undlader alligevel ikke at hjælpe, men gør det gennem en røverhøvding (Jefta) og gennem Samsom, som på alle måder er ”noget for sig selv” . Bemærk, at Samsons død finder sted få ord før Samuel kaldes til Seer

C. Et fordærvet folk i forvirring. Kap 17-21

- 1) ” Enhver gjorde hvad han fandt for godt”
 - a) Mikas helligdom og Danstammens udvandring (kapitel 17 og 18).
 - b) Et nyt Sodoma: Skændselsgerningen i Jebus, og Benjaminstammens udslettelse (kapitel 19-20).
 - c) Hvad nu? (kapitel 21). Bemærk, at *kronologi* (tidsrækkefølge) ikke har nogen førsteprioritet i de bibelske forfatteres måde at skrive historie på.

Indhold:

- Guds vrede mod synd –Israel kunne ikke bestå som en nation uden det holdt fast ved pagten med dets Gud. Den alene bandt det sammen som ét folk. Mistede Israel troen, var det ude med det. Memento til kirken!
- Gud brugte de fremmede undertrykkere til at bringe Israel til fornuft (omvendelse)
- Menneskets fordærv
- Guds frelsesgerninger og de personer, han brugte til at frelse med. Frelsesinitiativet hans